

T.B.M.M. - YENİ YOL

Grup Başkanlığı

Tarih : 5.08.2025

Sayı : 48

Mustafa BİLİCİ
İzmir Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi gerekçesiyle birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

05/08/2025
Mustafa BİLİCİ
İzmir Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	
Esas Komisyon	Anayasa
Tarih: 29-8-2025	Esas No: 2/3253

Tel. : (0312) 4206056-57

Faks : (0312) 4202312

E-mail : mustafa.bilici@tbmm.gov.tr

Adres : TBMM Halkla İlişkiler Binası 2. Kat F Koridor Oda No: 224 06543-ANKARA

T B M M
KANUNLAR ve KARARLAR BSK.LIGI
0 6 Ağustos 2025
Numara:

T B M M
GENEL MÜDÜRLÜK
0 6 Ağustos 2025
No: 1678085

Mustafa BİLİCİ
İzmir Milletvekili

GENEL GEREKÇE

Demokratik bir toplumda basın ve ifade özgürlüğü, yalnızca bireysel bir hak değil; kamuoyunun haber alma, düşünme ve karar verme hakkının da temel taşıdır. Bu özgürlükler, çoğulculuğun, siyasi rekabetin ve toplumsal denetimin en asli unsurlarıdır. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 26. ve 28. maddelerinde ifadesini bulan bu hak ve özgürlükler, yalnızca kanunla ve demokratik toplum düzeninin gereklerine uygun biçimde sınırlandırılabilir.

Ancak son aylarda, Radyo ve Televizyon Üst Kurulu'nun doğrudan uyguladığı ağır idari yaptırımlar, özellikle siyasi iktidarın hoşuna gitmeyen yayınları hedef alan sansür mekanizmalarına dönüşmüştür. 6112 sayılı Kanun'un 32. maddesinin 5. fıkrası, RTÜK'e yayın durdurma kararlarının ardından söz konusu ihlalin sürmesi durumunda, yayın lisansını tamamen iptal etme yetkisi vermektedir. Bu düzenleme, Türkiye'de yayıncılık yapan televizyon ve radyo kuruluşlarının varlıklarını tek bir idari kurulun takdirine terk etmektedir.

Oysa yayın lisansının iptali, yalnızca bir yaptırım değil, doğrudan bir yayın organının fiilen susturulması, kamuoyundan tamamen koparılması anlamına gelmektedir. Bu düzeyde ağır bir müdahalenin, yürütmeye bağlı bir idari kurum tarafından uygulanması, ifade özgürlüğünün varlık zeminini ortadan kaldırmakta; hukuki güvenlik ilkesini, kuvvetler ayrılığı ilkesini ve yargı bağımsızlığını açıkça zedelemektedir.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi içtihatları da, bu tür ağır müdahalelerin yalnızca zorunlu bir toplumsal ihtiyaçtan kaynaklanması, ölçülü olması ve bağımsız bir yargı merciinin denetimine tabi tutulması gerektiğini açıkça ortaya koymaktadır. Nitekim AİHM, *Ürper ve Diğerleri/Türkiye* kararında, yayın lisansı iptali veya yayınların tamamen durdurulması gibi yaptırımların, demokratik toplumlarda kabul edilemeyecek düzeyde ağır ve caydırıcı etkiler yarattığını vurgulamıştır.

Bu bağlamda, 6112 sayılı Kanun'un 32. maddesinin 5. fıkrasının yürürlükten kaldırılması, hem Anayasa'nın çizdiği sınırlar hem de AİHM'in ortaya koyduğu evrensel ilkelerle uyumlu, hukuki, demokratik ve vicdani bir zorunluluktur.

Söz konusu fıkranın yürürlükten kaldırılmasıyla birlikte, RTÜK'ün yayın lisansı iptal etme ve kanal kapatma yetkileri ortadan kalkacak; kurul, asli düzenleyici ve denetleyici işlevini idari para cezası ve uyarı gibi orantılı yaptırımlarla sürdürecektir, yayın organlarının susturulmasına yol açan keyfi ve siyasileşmiş müdahaleler son bulacak ve Türkiye basın özgürlüğü açısından evrensel standartlara bir adım daha yaklaşacaktır.

Bu teklif, RTÜK'ün kurumsal varlığını ve düzenleme görevini ortadan kaldırmamakta; ancak yürütmeye bağlı bir kurulun, anayasal güvence altındaki basın özgürlüğünü fiilen ortadan kaldıracak bir cezayı uygulama yetkisini sınırlandırmaktadır.

Tel. : (0312) 4206056-57

Faks : (0312) 4202312

E-mail : mustafa.bilici@tbmm.gov.tr

Adres : TBMM Halkla İlişkiler Binası 2. Kat F Koridor Oda No: 224 06543-ANKARA

Mustafa BİLİCİ
İzmir Milletvekili

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1 - 6112 sayılı Kanun'un 32. maddesinin beşinci fıkrası, Radyo ve Televizyon Üst Kurulu'na, yayın durdurma kararlarının ardından söz konusu ihlalin devam etmesi halinde yayın lisansını iptal etme yetkisi tanımaktadır. Bu yetki, yayın kuruluşlarının varlığını sona erdirecek kadar ağır bir yaptırım olup, idari bir merci tarafından uygulanması ifade özgürlüğünü ve basın hürriyetini ciddi şekilde tehdit etmektedir. Bu nedenle söz konusu fıkranın yürürlükten kaldırılmasıyla, RTÜK'ün sadece idari para cezası uygulayabileceği açıkça hüküm altına alınmakta, ağır yaptırımların uygulanması ise yargı mercilerinin kararına bırakılmaktadır.

MADDE 2 – Yürürlük maddesidir.

MADDE 3 – Yürütme maddesidir.

Tel. : (0312) 4206056-57

Faks : (0312) 4202312

E-mail : mustafa.bilici@tbmm.gov.tr

Adres : TBMM Halkla İlişkiler Binası 2. Kat F Koridor Oda No: 224 06543-ANKARA

Mustafa BİLİCİ
İzmir Milletvekili

**6112 SAYILI RADYO VE TELEVİZYONLARIN KURULUŞ VE YAYIN
HİZMETLERİ HAKKINDA KANUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR
KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1 - 15/2/2011 tarihli ve 6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanunun 32. maddesinin beşinci fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

MADDE 2 - Bu kanun, yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3 – Bu kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

Tel. : (0312) 4206056-57

Faks : (0312) 4202312

E-mail : mustafa.bilici@tbmm.gov.tr

Adres : TBMM Halkla İlişkiler Binası 2. Kat F Koridor Oda No: 224 06543-ANKARA